

אלגברה לינארית להנדסת מכונות, 201.1.3721

אביב 2016 (מרצה: ד.קרנר)

תרגיל בית מס' 7.

(1) בדקו אילו מבין הפונקציות הבאות הן טרנספורמציות לינאריות:

(א) $\mathbb{Q}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{Q}^2$ המוגדרת ע"י $T(x, y, z) = (xy, yz)$

(ב) $M_{n \times k}(\mathbb{F}) \xrightarrow{T} M_{n \times m}(\mathbb{F})$ המוגדרת ע"י $T(B) = BA$, כאן $A \in M_{k \times m}(\mathbb{F})$ נתונה.

(ג) $M_{n \times n}(\mathbb{F}) \xrightarrow{T} M_{n \times n}(\mathbb{F})$ המוגדרת ע"י $T(B) = A^{-1}BA$, כאן $A \in M_{n \times n}(\mathbb{F})$ נתונה והפיכה.

(ד) $\mathbb{F}[x] \xrightarrow{T} \mathbb{F}$ המוגדרת ע"י $T(p(x)) = p(1)$

(ה) $\mathbb{F}[x] \xrightarrow{\frac{d}{dx}} \mathbb{F}[x]$ המוגדרת ע"י $T(p(x)) = p'(x)$ (הנגזרת)

(ו) $(\mathbb{Z}_7)^3 \xrightarrow{T} (\mathbb{Z}_3)^2$ המוגדרת ע"י $T(x, y, z) = (x \pmod{3}, z \pmod{3})$

(2) חשבו $\ker(T)$ עבור כל אחת מטרנספורמציות לינאריות של שאלה 1.

(3) הוכיחו שט"ל $V \xrightarrow{T} W$ היא על אמ"ם $Im(T) = W$. הוכיחו ש T היא חח"ע אמ"ם $\{0\} = \ker(T)$.

(4) בכל אחד מהסעיפים הבאים בדקו האם T היא טרנספורמציה לינארית.

i. $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^3$, $T(a, b, c) = (a + c, 3, 2a - b)$ ii. $\mathbb{C}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{C}^3$, $T(a, b, c) = (-c, 0, -a + 2b)$

iii. $\mathbb{Q}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{Q}$, $T(a, b, c) = c - 1$ iv. $\mathbb{Q}[x] \xrightarrow{T} \mathbb{Q}[x]$, $T(p(x)) = -p(x)$

(5) (א) בכל אחד מהסעיפים הבאים הראו ש $\mathbb{C}_{\leq 2}[x] \xrightarrow{T} \mathbb{C}_{\leq 2}[x]$ היא ט"ל ומצאו בסיסים של $Im(T)$, $\ker(T)$

i. $T(p(x)) = p'(x)$ ii. $T(p(x)) = p(x - 2)$ iii. $T(p(x)) = (x - 2)p''(x) + xp'(x) - 3p(x)$

(ב) בכל אחד מהסעיפים הקודמים חשבו את המטריצה המייצגת, $[T]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$, לפי בסיס $\mathcal{B} = (1, x, x^2)$

(ג) חשבו את המטריצה המייצגת, $[T]_{\mathcal{D}}^{\mathcal{C}}$, לפי בסיסים $\mathcal{C} = (2, x - x^2, 3x)$, $\mathcal{D} = (x - 1, x^2, 2x + x^2)$

(6) נגדיר העתקה $M_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \xrightarrow{T} M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ ע"י $T(A) = BA$, כאשר $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$

(א) בדקו כי T היא טרנספורמציה לינארית. מצאו בסיס ומימד של $Im(T)$, $\ker(T)$

(ב) חשבו את המטריצה המייצגת $[T]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$ לפי הבסיס הסטנדרטי $\mathcal{B} = \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right)$

(7) בסעיפים הבאים בדקו האם קיימת טרנספורמציה לינארית $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^4$ המקיימת את התנאים הנתונים

(א) $T(0, 2, 2) = (0, 0, 0, 2)$, $T(-1, -1, 2) = (-1, 0, 0, 1)$, $T(1, 2, -1) = (1, 0, 0, 1)$

(ב) $T(0, 1, 2) = (0, 0, 0, 2)$, $T(-1, -1, 2) = (-1, 0, 0, 1)$, $T(1, 2, -1) = (1, 0, 0, 1)$

(8) על ט"ל $\mathbb{R}^4 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^2$ ידוע ש $T(1, 1, 0, 0) = T(0, 1, 0, 1) = T(1, 1, 0, 0) = (1, 1)$ וגם שווקטורים $T(1, 1, 0, 0)$ הם בת"ל.

(א) מצאו בסיס ומימד עבור $Im(T)$, $\ker(T)$

(ב) מצאו את T המקיימת את הנ"ל ומצאו את המטריצה המייצגת $[T]_{\mathcal{E}_2}^{\mathcal{E}_4}$ לפי הבסיסים הסטנדרטיים.

(9) על ט"ל $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^5$ ידוע ש $T(v_1) = T(v_2) = T(v_3) = u \neq \vec{0}$, כאשר (v_1, v_2, v_3) הוא בסיס ל \mathbb{R}^3 . מצאו בסיס ל $Im(T)$, $\ker(T)$

(10) הוכיחו/הפריכו (ע"י דוגמא נגדית):

(א) אם אופרטורים לינאריים $V \xrightarrow{T, S} V$ מקיימים: $Im(T) = Im(S)$, $\ker(T) = \ker(S)$ אז $T = S$

(ב) קיימת ט"ל $\mathbb{R}^4 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^3$ שעבורה $\ker(T)$ נפרש ע"י $(1, 0, 1, 0)$, $(2, 1, 3, 0)$ ותמונה נפרשת ע"י $(0, 1, 2)$, $(3, 1, 2)$ (אם היא קיימת, אז בנו אותה)

(ג) קיימת ט"ל $\mathbb{R}^4 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^3$ שעבורה $\ker(T)$ נפרש ע"י $(1, 0, 1, 0)$, ותמונה נפרשת ע"י $(0, 1, 2)$, $(3, 1, 2)$. (אם היא קיימת, אז בנו אותה)

(11) יהיו V_1, V_2 מרחבים וקטוריים ממימד סופי, מעל שדה \mathbb{F} . יהיו $W_1 \subseteq V_1, W_2 \subseteq V_2$ תתי-מרחב.

(א) הוכיחו כי קיימת ט"ל $V_1 \xrightarrow{T} V_2$ כך ש $\ker(T) = W_1$ אם $\dim(V_1) - \dim(W_1) \leq \dim(V_2)$

(ב) הוכיחו כי קיימת ט"ל $V_1 \xrightarrow{T} V_2$ כך ש $Im(T) = W_2$ אם $\dim(W_2) \leq \dim(V_1)$

(ג) הוכיחו כי קיימת ט"ל $V_1 \xrightarrow{T} V_2$ כך ש $\ker(T) = W_1, Im(T) = W_2$ אם $\dim(V_1) = \dim(W_1) + \dim(W_2)$

(12) תהי $V_1 \xrightarrow{f} V_2$ ט"ל של מרחבים וקטוריים. עבור תת-קבוצה $W \subseteq V_1$ ניקח תמונה $f(W) \subseteq V_2$. הוכיחו:

(א) $f(W) \subseteq V_2$ הוא תת-מרחב אם $W \subseteq V_1$ הוא תת-מרחב.

(ב) אם $W \subseteq V_1$ הוא תת-מרחב ממימד סופי אז $\dim(f(W)) \leq \dim(W)$

(ג) אם f הפיכה ו $W \subseteq V_1$ תת-מרחב, אז קיימת העתקה חח"ע ועל בין W ו $f(W)$.